

**CEN Evropský výbor pro normalizaci**

**TC 226 Silniční zařízení**

**N755**

**Název :** Zpráva o činnosti CEN/TC 226/WG 2 "Vodorovné dopravní značení"  
zpracovaná panem Emiliano MORENO

**Datum** 11.5.2005

**Zkratky**

**CEN/TC 226/WG2 “Vodorovné dopravní značení”  
Výroční zpráva o činnosti (2004 – 2005)**

Madrid, 29.04.2005

## **1. Obecné standardizační aktivity**

Pracovní skupina WG 2 se jako obvykle sešla na svém pravidelném výročním zasedání v roce 2005. Letošní, již 24. zasedání se uskutečnilo ve dnech 10. a 11. března na Maltě. Příští zasedání WG 2 je na programu 23. až 24. března 2006 ve Spojeném Království.

Nicméně úkolové skupiny TG k doposud nedokončeným normám jako jsou revize EN 1436 “Požadavky na dopravní značení”, revize EN 1824 “Zkoušení na zkušebních úsecích”, revize EN 1871 “Fyzikální vlastnosti” a EN 12802 “Laboratorní metody pro identifikaci” se scházejí na svých pravidelných zasedáních podle požadavků plánu práce.

## **2. Nedokončené standardizační aktivity**

V době tvorby této výroční zprávy jsem potěšen, že mohu oznámit, že dochází k publikaci (aktuálně vyhlášením v Úředním Věstníku Evropské Unie (OJEC)) dvou harmonizovaných evropských norem zpracovaných skupinou našich expertů:

- hEN 1423 “Dodatečný posyp”, s datem stažení konfliktních národních norem (DOW) 1. května 2005.
- hEN 1463-1 “Retroreflexní dopravní knoflíky”, s datem stažení konfliktních národních norem (DOW) 1. prosince 2005. Co se týká této harmonizované evropské normy, jež udává „přechodnou dobu zavedení“ v období 12 měsíců a při úvaze textu Závěrů 185 technické komise TC 226 (schválených na zasedání komise v Paříži): “CEN/TC 226 schvaluje požadavek WG 2 k prodloužení přechodného období na 24 měsíců (na místo 12 měsíců stanovených CEN)”, **WG 2 žádá komisi TC 226 o schválení záměru požádat Stálý výbor ve stavebnictví Evropské Unie o prodloužení tohoto přechodného období o dalších 12 měsíců.**

Komentář: Na minulém zasedání WG 2 několik členů skupiny prezentovalo množství případů týkajících se různých druhů materiálů (na trhu jsou označeny jako – “Dodatečný posyp” nebo “dopravní knoflíky”), jejichž definice nebyla zahrnuta do předmětu potencionálně aplikovatelné harmonizované normy hEN. Po projednání pracovní skupina navrhla, aby po konzultacích s výrobcí a po analýze případ od případu, se doporučila cesta EOTA. To znamená, že poté, co vzniknou evropská technická schválení (ETA), může teprve WG 2 navrhnout komisi TC 226 revizi stávající harmonizované normy hEN.

S ohledem na nedokončené normy lze obecně sdělit, že současné aktivity WG spočívají v práci na revizích těchto (dobrovolných) evropských norem:

### **EN 1436 “Požadavky na dopravní značení”**

Revize této evropské normy byla zahájena z těchto důvodů:

- a) zdokonalit a aktualizovat její obsah podle “technického vývoje” zkušebního zařízení používaného pro měření funkčních charakteristik vodorovného dopravního značení a zpracovat poznatky vyplývající z aplikace této kritické evropské normy;
- b) uvést “nejistoty měření” pro každou z funkčních charakteristik vodorovného dopravního značení stanovených touto normou.

Předchozí verze revize, která ještě neobsahovala nejistoty měření, byla považována, po projednání v rámci komise TC 226, za nedostatečně podporovanou tak, aby došlo ve stádiu formálního hlasování k jejímu schválení a byla tudíž následně odeslána zpět WG 2 k podrobnější analýze a revizi.

Po příslušných jednáních na úrovni úkolové skupiny TG, tak jako v pracovní skupině WG 2 (zasedání na Maltě), byla označena příloha A (nová) za hlavní překážku v dalším postupu. V rámci této přílohy se jedná zejména o kritickou položku definice Qd, kde se účastníci jednání nemohou shodnout. Úkolová skupina pověřená přípravou této revize se nyní koncentruje na dosažení co největšího konsensu v této problematické části. **Po příslušné diskuzi ve WG 2 bylo rozhodnuto požádat komisi TC 226, aby aktivovala pracovní položku WI 093 s těmito termíny řešení:**

- Stádium 32: 1. října 2005
- Zahájení UAP: 1. října 2006
- Ukončení UAP: 1. května 2007

Z tohoto důvodu sekretariát komise TC 226 distribuoval nedávno návrh závěrů (termín k odevzdání byl ustanoven na 1. června 2005), kterým jsou delegáti TC 226 žádáni, aby podpořili aktivaci zmiňované pracovní položky (určené pro revizi EN 1436) s termínem distribuce prvního pracovního návrhu k 1.4. 2006. Po konzultaci s dotyčným konvenorem úkolové skupiny WG 2/TG a podle původně stanovených termínů, WG 2 tyto nové termíny pro revizi EN 1436 podporuje.

Poznámka 1: Pro zapracování "nejistot měření" do EN 1436, se budou nejistoty odkazovat na nejistoty příslušných zkušebních metod a ne na výsledné hodnoty.

Poznámka 2: Pro určení nejistot měření zkušebních metod uvedených v EN 1436 byla zvolena skupina 20 evropských laboratoří, která zahájí (11. a 12. května) "mezilaboratorní zkoušky" na zkušebním úseku v Belgii. Náklady spojené s těmito zkouškami (náklady na pracovníky, uzavírky silnic apod.) budou hrazeny těmito laboratořemi, i když WG 2 investuje 12.723 € (z příspěvku poskytnutého CEN, v letech 2004 a 2005, určeného na standardizační aktivity WG 2 zahrnuté do rámcové smlouvy mezi CEN a Evropskou Komisí).

### **EN 1871 "Fyzikální vlastnosti" a EN 12802 "Laboratorní metody pro identifikaci"**

WG 2 souhlasila s opětovným zahájením činnosti úkolové skupiny a práci na revizích těchto dvou evropských norem (vyjma dotyčné harmonizované části: příloha ZA uvedená v EN 1871). Nicméně, a s ohledem na požadavky harmonogramu CEN, který stanovuje lhůtu k přípravě EN do 3 let, WG 2 rozhodla v první řadě zahájit práce na revizi těchto norem, aby se získalo dostatečné množství podnětů k posouzení možných překážek a problémů a k jejich řešení tak, aby se první revidované návrhy mohly postoupit komisi TC 226 ke schválení (připomínkování CEN nebo UAP). Poté, co byla analýza provedena, WG 2 oficiálně požádá TC 226 k zapracování žádosti o aktivaci revize těchto dvou norem do Rozhodnutí Technického výboru BT (zapsání pracovních položek do stanoveného harmonogramu pro každé z příslušných stádií).

### **EN 1824 "Zkoušení na zkušebních úsecích"**

Zatímco pro výše uvedené normy WG 2 aktivaci schválila, pro EN 1824 se WG 2 rozhodla neaplikovat aktivaci pracovní položky určené k revizi normy EN 1824, dokud nebudou dostupné další údaje vycházející ze zkušebních úseků (jako součást Evropského Výzkumného programu na Trvanlivost). Je nutné připomenout, že EN 1824 je jednou z kritických norem pro definování

harmonizovaných částí EN 1871 a EN 1790 a že práce na této revizi byla již schválena komisí TC 226 na jejím zasedání v Almadě (Portugalsko).

Konečná podoba normy se musí také zakládat na výsledcích Evropského experimentu na zkušebním úseku, který se provádí v rámci uvedeného Výzkumného programu na Trvanlivost. Z toho plyne, že nelze očekávat žádné konečné výsledky (nově navržený text), dokud nebudou zpracovány v rámci předběžné analýzy získané údaje z výzkumného programu.

### **ENV 13459 “Řízení jakosti ” – Části 1, 2 a 3.**

Pravděpodobně jedno z nejkonfliktnějších témat, které se stále nachází v nedokončených položkách (stále se jedná o předběžnou evropskou normu – tudíž nezávaznou). Pro rozhodnutí, jaký bude osud těchto tří položek, zda-li se zavedou jako evropské normy nebo se zruší, doporučila technická komise TC 226, na svém 15. zasedání v Helsinkách WG 2 přezkoumat situaci každé z těchto tří částí a vyvodit, která část by se případně měla zrušit. Zpráva měla být hotova koncem října (viz Závěry 225 tohoto zasedání).

Dne 10. října 2004 byla zaslána zpráva (viz příloha k této zprávě), která byla zamítnuta tehdejšími předsedou komise panem Vivetem. Po jisté výměně korespondence na toto téma, proběhla na posledním zasedání pracovní skupiny diskuze a došlo k těmto rozhodnutím:

- a) že odpověď na Závěry 225 komise TC 226 ohledně ENV 13459 je tato:
  - Část 1: bude revidována jako EN nebo jako technická zpráva CEN (CEN TR);
  - Část 2: bude revidována jako technická zpráva CEN (CEN TR);
  - Část 3: bude revidována a později bude rozhodnuto, zda-li bude vydána jako EN nebo jako technická zpráva CEN (CEN TR).
- b) Část 1 bude řešena v úkolové skupině EN 1871. Část 2 a Část 3 budou znovu projednány.
- c) Konvenoři ostatních úkolových skupin pracovní skupiny WG 2 prozkoumají odkazy ve svých normách na ENV 13459 a zašlou své připomínky příslušným konvenorům do 1. července 2005.

**Poznámka: Revize standardizačních aktivit se zahájí až po souhlasu komise TC 226 na dalším zasedání v červnu 2005 v Rakousku.**

Z toho vyplývá, že WG 2 žádá komisi TC 226 o schválení Závěrů pro přijetí tohoto návrhu a umožnění WG 2 pracovat na revizi těchto předběžných evropských norem ENV za předpokladů uvedených v bodě a) výše. Po dosažení potřebné výše souhlasného stanoviska při projednávání souvisejících položek obdrženého pro každou z těchto částí ENV, WG 2 připraví příslušný návrh Závěrů pro komisi ke schválení. Je zřejmé, že většina odborníků WG 2 se shodne na potřebnosti posouzení aplikovatelnosti, obsahu, stupni aplikace apod. těchto dokumentů předtím, než dojde ke schválení příslušného rozhodnutí: buď tyto položky transformovat na jakýkoliv typ oficiálního dokumentu CEN nebo je stáhnout z programu práce komise TC 226.

### **Evropský Výzkumný program na Trvanlivost**

Pracovní plán programu je dodržován podle odsouhlasení WG 2 na předminulém zasedání (Ěkero, 2004). Zkoušené výrobky se aplikovaly a první sada měření se provede ve třetím čtvrtletí 2005. Analýza údajů bude zahájena 1. září 2005.

Při dokončování práce zaměřené na poskytnutí příslušných odpovědí na mandát M/111, je příprava harmonizované části (“příloha ZA”) EN 1871 Fyzikální vlastnosti a EN 1790 Předem připravené vodorovné dopravní značení předmětem jistého stupně pokroku dosaženého v rámci

Evropského Výzkumného programu na Trvanlivost podle harmonogramu schváleného Evropskou komisí (pro více informací viz položka 4 předchozí výroční zprávy uvedená v dokumentu CEN/TC 226 N701). Následně tento rok bude kritický pro schválení konečného rozhodnutí o těchto „harmonizovaných normách“ hEN, neboť vývoj souvisejících příloh ZA je předmětem předběžných výsledků (projektu) očekávaných koncem roku 2005. Poté budou tyto výsledky zevrubně analyzovány a otázku přípravy norem pro značení CE těchto výrobků bude nutno znovu zvážit a schválit (pro podrobnější informace viz příslušná část minulé výroční zprávy WG 2).

Poznámka: V tomto mezičase, kdy byl vývoj budoucích harmonizovaných norem hEN 1871 a hEN 1790 pozastaven, dva španělské výrobci již použili pro své výrobky příslušná ETA. Na základě vyjádření vydaných k této otázce „EC services“, lze aplikovat způsob uvedený v článku 8 Směrnice o stavebních výrobcích CPD (*týká se ETA*) a již byla těmito výrobci aplikována.

## DODATEK

CEN TC 226/WG 2

(18.10.2004)

### Zpráva týkající se ENV 13459 "Materiály pro dopravní značení – Řízení jakosti" – Části: 1, 2 a 3

WG 2 schválila na svém minulém zasedání (Ěkero, 2004), po příslušné konzultaci svých členů (viz příloha pro posouzení odpovědí), zaslání těchto tří předběžných evropských norem ENV komisi TC 226 s požadavkem na jejich transformaci do podoby evropských norem EN. Na zasedání TC 226 (Helsinky, 2004) někteří členové vyslovili nesouhlas s navrhovanou transformací a proces hlasování byl postoupen předsedou komise v Závěrech 225 takto:

"Komise CEN TC 226 žádá pracovní skupinu WG 2, aby přezkoumala situaci každé z těchto tří částí ENV 13459 a doporučila, kterou z částí je nutné zrušit včetně všech argumentů pro a proti u každé části normy. Zpráva musí být předána do konce října 2004. Po předání zprávy komise vyhlásí interní připomínkování ohledně navrhovaného dalšího postupu prací.

Po zasedání komise se zdálo, že jen „slabá většina“ členů komise bude podporovat požadovanou transformaci na EN. Nejpoužívanější argumenty vyjadřující nesouhlas se týkaly faktu, že žádná z těchto zemí tyto tři části normy neschválila. Další relevantní připomínkou pro obhájení svého stanoviska proti transformaci bylo tvrzení, že tyto tři normy spadají do kategorie „aplikačních“ norem.

Nicméně je naproti tomu nutné uvést, že existují země (které patří do „slabé většiny“ podporující transformaci požadovanou WG 2), které již tyto tři normy aplikovaly, a tudíž získaly dostatek zkušeností pro zaujmutí pozice a pro navržení potřebných vylepšení.

Podle předloženého rámce je zřejmé, že tyto tři normy nabízejí jedinečnou možnost zemím, které se zajímají o provádění řízení jakosti vodorovného dopravního značení založeném na jedné harmonizované evropské metodice. Je dále nutné uvést, že některé země, které jsou proti transformaci těchto tří norem do EN mají řízení jakosti (což v některých případech, jako je třeba v Německu, kde je jejich metodika podobná těm, jež jsou popisovány v předběžných normách ENV, by tyto zkušenosti následně mohly zlepšit obsah zmiňovaných norem.

Po posouzení situace výše uváděné a popsané v přiložené příloze této zprávy:

Pracovní skupina WG 2 žádá komisi TC 226 o pověření k práci na vylepšení textu ENV 13459 částí 1, 2 a 3 s využitím zkušeností všech zemí, které je používají nebo které provádějí pravidelné řízení jakosti vodorovného dopravního značení. Později, na základě nových revidovaných textů, rozhodnutím komise TC 226, po příslušném návrhu TC 226, podpořit jejich transformaci jako nových evropských norem EN (všechny tři části nebo jen některé) nebo připravit příslušné Technické zprávy CEN. Jakmile bude pověření uděleno, WG 2 znovu aktivuje příslušné související standardizační aktivity pro revizi těchto textů s datem dokončení do maximálně 18 měsíců.

Dále existuje další důvod, který byl také vzat v úvahu při vydání návrhu komise TC 226 ještě před jeho začíslováním; v prEN 1871/prA1 (příloha L:L3) a prEN 1790/prA1 (příloha A), je uveden odkaz na část 1 předběžné evropské normy ENV 13459. Tudíž konečné rozhodnutí

komise TC 226 bylo také vzato v úvahu při přípravě konečné verze těchto dvou harmonizovaných evropských norem.

Dr. Emiliano Moreno López  
Konvenor TC 226/WG 2

**Příloha: Analýza obdržených připomínek k ENV 13459 Řízení jakosti Části 1, 2 a 3**

Sedm zemí odpovědělo na dotazník zasláný v prosinci 2004, před zasedáním WG 2 (Ěkero, březen 2004), sloužící ke kontrole stupně zavedení těchto tří ENV.

Zkušenosti ??	ENV 13459 -1				ENV 13459 -2				ENV 13459 -3			
	ne	ne, ale	ano, ale	ano	ne	ne, ale	ano, ale	ano	ne	ne, ale	ano, ale	ano
<b>Rakousko</b>		X				X				X		
<b>Česká republika</b>	X							X				X
<b>Itálie</b>	X				X						X	
<b>Nizozemí</b>	X							X				X
<b>Norsko</b>	X				X				X			
<b>Polsko</b>		X				X				X		
<b>Španělsko</b>			X				X				X	

Dodatečně se na zasedání WG 2 konaném v březnu 2004 vyjádřily tyto členské státy:

- Vůbec žádné zkušenosti: **Švýcarsko**
- Zkušenosti pouze s částí 1: **Finsko**
- Více či méně zkušeností s částí 3: **Francie, Švédsko a Nizozemí**
- **Německo**: Tyto normy nejsou potřeba takové, jaké jsou, neboť jsou více či méně podobné metodice používané v Německu pro řízení jakosti vodorovného dopravního značení.